POWIATOWY URZĄD PRACY

w Oświęcimiu

MONITORING
ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE OŚWIĘCIMSKIM W ZA 2010 ROK

Analiza absolwentów

Oświęcim, lipiec 2011r.

Zgodnie z zaleceniami MPiPS związanymi z opracowaniem *Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych* Powiatowy Urząd Pracy w Oświęcimiu uzupełnił niniejsze opracowanie o dane dotyczące uczniów i absolwentów szkół z terenu Powiatu Oświęcimskiego. Opracowanie zostało oparte na wynikach badań GUS oraz danych o uczniach z Systemu Informacji Oświatowej (SIO) z MEN. Analiza obejmowała absolwentów szkół ponadgimnazjalnych i wyższych według grup i kierunków, którzy ukończyli szkoły w roku szkolnym 2009/2010. Informacje te zostały zestawione z liczbą bezrobotnych absolwentów wg analogicznych zawodów i poszczególnych typów szkół.

W zamieszczonej poniżej tabelach zaprezentowano informacje dotyczące absolwentów, którzy ukończyli szkoły w badanym okresie, wg podziału na szkoły i określone zawody.

Tabela nr 1. **Absolwenci zasadniczych szkół zawodowych**

Lp.	Nazwa zawodu	Absolwenci 2009/2010	Przewidywani absolwenci 2010/2011
1.	Betoniarz - zbrojarz	12	19
2.	Blacharz	4	6
3.	Blacharz samochodowy	13	4
4.	Cieśla	0	1
5.	Cukiernik	9	14
6.	Elektryk	12	14
7.	Elektromechanik pojazdów samochodowych	2	2
8.	Fotograf	0	1
9.	Fryzjer	33	40
10.	Kaletnik	7	0
11.	Krawiec	6	0
12.	Kucharz małej gastronomii	64	74
13.	Lakiernik	4	4
14.	Malarz - tapeciarz	18	10
15.	Mechanik pojazdów samochodowych	88	97
16.	Mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych	6	7
17.	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	19	8
18.	Murarz	19	4
19.	Ogrodnik	3	10
20.	Operator obrabiarek skrawających	54	39
21.	Opiekun medyczny	0	10
22.	Piekarz	12	14
23.	Posadzkarz	20	14
24.	Rzeźnik - wędliniarz	2	1
25.	Sprzedawca	50	53
26.	Stolarz	27	28
27.	Ślusarz	19	23
28.	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie	0	27
	RAZEM	**503**	**524**

Tabela nr 2. **Absolwenci technikum**

Lp.	Nazwa zawodu	Absolwenci 2009/2010	Przewidywani absolwenci 2010/2011
1.	Technik architektury krajobrazu	10	20
2.	Technik budownictwa	18	28
3.	Technik ekonomista	61	39
4.	Technik elektronik	45	15
5.	Technik elektryk	10	17
6.	Technik górnictwa podziemnego	45	34
7.	Technik handlowiec	22	20
8.	Technik hodowca koni	6	7
9.	Technik hotelarstwa	46	49
10.	Technik informatyk	88	101
11.	Technik logistyk	37	36
12.	Technik mechanik	138	148
13.	Technik mechanizacji rolnictwa	8	7
14.	Technik pojazdów samochodowych	0	12
15.	Technik spedytor	0	9
16.	Technik technologii drewna	21	16
17.	Technik technologii żywności	4	12
18.	Technik usług fryzjerskich	18	20
19.	Technik usług pocztowych i telekomunikacyjnych	9	0
20.	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	108	99
21.	Kelner	8	0
22.	Kucharz	16	12
	RAZEM	**718**	**701**

Tabela nr 3. **Absolwenci liceów ogólnokształcących**

Lp.	Kierunek	Absolwenci 2009/2010	Przewidywani absolwenci 2010/2011
1.	Liceum ogólnokształcące	1085	1077
2.	Liceum ogólnokształcące uzupełniające	25	48
3.	Liceum profilowane	136	103
4.	Liceum ogólnokształcące dla dorosłych	32	180
5.	Liceum ogólnokształcące uzupełniające dla dorosłych	122	157
	RAZEM	**1400**	**1565**

Tabela nr 4. **Absolwenci szkół policealnych**

Lp.	Nazwa zawodu	Absolwenci 2009/2010	Przewidywani absolwenci 2010/2011
1.	Asystent osoby niepełnosprawny	0	15
2.	Asystentka stomatologiczna	0	21
3.	Bez zawodu	16	0
4.	Dietetyk	15	13
5.	Fizjoterapeuta	0	20
6.	Opiekun medyczny	36	25
7.	Ratownik medyczny	7	13
8.	Technik administracji	43	72
9.	Technik bezpieczeństwa i higieny pracy	24	26
10.	Technik elektryk	10	0
11.	Technik farmaceutyczny	17	37
12.	Technik górnictwa podziemnego	0	25
13.	Technik informatyk	24	20
14.	Technik logistyk	4	0
15.	Technik obsługi turystycznej	0	19
16.	Technik ochrony fizycznej osób i mienia	26	32
17.	Technik usług fryzjerskich	0	6
18.	Technik usług kosmetycznych	27	42
	RAZEM	**249**	**386**

Podsumowując: w roku 2010 szkoły ponadgimnazjalne ukończyło w naszym powiecie 2870 uczniów. Najliczniejszą grupę stanowią absolwenci liceów ogólnokształcących, którzy też jako najliczniejsi podejmują dalsza naukę w systemie dziennym. Kolejną pod względem liczebności grupą są absolwenci techników – 718 osób i zasadniczych szkół zawodowych – 503 osoby. Wielu z uczniów, którzy ukończyli te szkoły nie podeszło do egzaminów zawodowych i nie uzyskało tytułu zawodowego z uwagi na planowaną dalszą naukę niekoniecznie w dotychczasowym zawodzie – ze statystyk Urzędu wynika, że jest to 60 osób. Najmniej liczną grupę stanowią absolwenci szkół policealnych. Są to najczęściej osoby, które z różnych przyczyn nie podjęły nauki na uczelniach wyższych, bądź podnoszą swoje kwalifikacje w odpowiedzi na wymagania stawiane przez pracodawców.

Z przedstawionych danych wynika, iż najliczniejsze grupy absolwentów szkół ponadgimnazjalnych stanowili:

- uczniowie bez zawodu **1416** osób (1407 osób w roku 2009r.),
- uczniowie z zawodem technika mechanika, mechanika pojazdów samochodowych, elektromechanik pojazdów samochodowych **228** osób (246 osób w 2009r.)
- technicy żywienia i gospodarstwa domowego **108** osób (112 osób w roku 2009r.)
- technicy ekonomista i administracji **104** osoby (90 osób w 2009r.)
- technicy informatycy **112** osób (114 osób w 2009r.)

- sprzedawcy, technicy handlowcy **72** osoby (65 osób w 2009r.)

W zamieszczonej poniżej tabeli nr 5, zamieszczono dane dotyczące absolwentów szkół ponadgimnazjalnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Oświęcimiu do końca 2010r., którzy ukończyli szkoły ponadgimnazjalne na terenie powiatu oświęcimskiego w roku 2010.

Tabela nr 5. **Liczba absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, którzy zarejestrowali się w PUP w Oświęcimiu 2010r**.

Lp	Nazwa zawodu	Absolwenci 2009/2010	Absolwenci 2009/2010 zarejestrowani jako osoby bezrobotne w 2010r.
1.	Bez zawodu	1416	264
2.	Betoniarz zbrojarz	12	4
3.	Blacharz	4	0
4.	Blacharz samochodowy	13	3
5.	Cukiernik	9	4
6.	Dietetyk	15	0
7.	Elektryk	12	2
8.	Elektromechanik pojazdów samochodowych	2	1
9.	Fryzjer, technik usług fryzjerskich	51	19
10.	Kaletnik	7	1
11.	Kelner	8	5
12.	Krawiec	6	4
13.	Kucharz małej gastronomi	64	17
14.	Kucharz	16	13
15.	Lakiernik	4	1
16.	Malarz tapeciarz	18	3
17.	Mechanik pojazdów samochodowych	88	28
18.	Mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych	6	0
19.	Monter instalacji u urządzeń sanitarnych	19	0
20.	Murarz	19	5
21.	Ogrodnik	3	0
22.	Operator obrabiarek skrawających	54	6
23.	Opiekun medyczny	36	1
24.	Piekarz	12	2
25.	Posadzkarz	20	6
26.	Ratownik medyczny	7	4
27.	Rzeźnik wędliniarz	2	0
28.	Sprzedawca	50	15
29.	Stolarz	27	5
30.	Ślusarz	19	5
31.	Technik administarcji, technik ekonomista	104	22
32.	Technik architektury krajobrazu	10	4

33.	Technik bezpieczeństwa i higieny pracy	24	0
34.	Technik budownictwa	18	2
35.	Technik elektronik	45	10
36.	Technik elektryk	20	0
37.	Technik farmaceutyczny	17	5
38.	Technik górnictwa podziemnego	45	0
39.	Technik handlowiec	22	5
40.	Technik hodowca koni	6	0
41.	Technik hotelarstwa	46	13
42.	Technik informatyk	112	30
43.	Technik logistyk	41	8
44.	Technik mechanik	138	38
45.	Technik mechanizacji rolnictwa	8	4
46.	Technik ochrony fizycznej osób i mienia	26	0
47.	Technik technologii drewna	21	2
48.	Technik technologii żywności	4	1
49.	Technik usług pocztowych i telekomunikacyjnych	9	2
50.	Technik usług kosmetycznych	27	2
51.	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	108	29
	Razem	**2870**	**595**

W PUP w Oświęcimiu w roku 2010 zarejestrowało się **595** wszystkich absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, co stanowi 20,7% ogółu absolwentów kończących szkoły ponadgimnazjalne

z powiatu oświęcimskiego. Na podstawie zamieszczonych w tabelach danych można zauważyć, iż istnieją zawody, po których absolwenci nie rejestrują się w powiatowym urzędzie pracy. Można tu wymienić zawody: dietetyk, technik bezpieczeństwa i higieny pracy, technik ochrony fizycznej osób i mienia, technik górnictwa podziemnego, monter instalacji i urządzeń, czy też operator obrabiarek skrawających. Należy jednak pamiętać, że fakt nie zarejestrowania się w tut. Urzędzie nie wynika z dużej ilości ofert pracy w danym zawodzie. Często jest to wynik umów między szkołami i zakładami pracy dającymi gwarancje zatrudnienia po ukończeniu szkoły np. technik górnictwa podziemnego. Ponadto w wielu przypadkach ukończona szkoła nie daje możliwości podjęcia pracy w danym zawodzie i stanowi jedynie początek do kontynuacji nauki na uczelniach wyższych np. technik bezpieczeństwa i higieny pracy. Zwrócić uwagę należy na fakt, że wielu absolwentów technikum, czy też szkół zawodowych nie przystępuje do egzaminu zawodowego kontynuując naukę w szkołach wyższego stopnia często w systemie dziennym co uniemożliwia rejestrację jako osoba bezrobotna.

Ponieważ Urząd nie dysponuje danymi dotyczącymi liczby absolwentów szkół wyższych działających na terenie powiatu oświęcimskiego, na podstawie własnych danych statystycznych możliwe jest jedynie zestawienia liczby absolwentów szkół wyższych zarejestrowanych w 2010r. w rozbiciu na kierunki kształcenia, co przedstawia tabela nr 6

Tabela nr 6. **Absolwenci szkół wyższych zarejestrowani jako bezrobotni w 2010r. w rozbiciu na kierunki kształcenia**

Lp	Kierunek	Liczba zarejestrowanych absolwentów szkół wyższych
1.	Administracja	15

2.	Archeologia	2
3.	Architektura i urbanistyka	2
4.	Architektura wnętrz	1
5.	Architektura krajobrazu	1
6.	Automatyka i robotyka	8
7.	Bezpieczeństwo narodowe	1
8.	Bibliotekarstwo	1
9.	Biologia	2
10.	Biotechnologia	1
11.	Budownictwo	3
12.	Chemia	1
13.	Ekonomia	7
14.	Elektronika i telekomunikacja	3
15.	Energetyka	1
16.	Europeistyka	1
17.	Filologia polska	8
18.	Filologia obcojęzyczna	20
19.	Finanse i bankowość	3
20.	Finanse i rachunkowość	14
21.	Fizjoterapia	12
22.	Fizyka medyczna	2
23.	Fotografia	1
24.	Geografia	3
25.	Górnictwo i geologia	4
26.	Grafika	2
27.	Historia	6
28.	Inżynieria środowiska	9
29.	Informacja naukowa i bibliotekoznawstwo	1
30.	Informatyka	12
31.	Kosmetologia	3
32.	Kulturoznawstwo	5
33.	Weterynaria	1
34.	Malarstwo	1
35.	Matematyka	1
36.	Mechanika i budowa maszyn	7
37.	Nauka o rodzinie	1
38.	Ochrona środowiska	4
39.	Ochrona dóbr kultury	1
40.	Ogrodnictwo	1
41.	Pedagogika	43
42.	Pielęgniarstwo	2
43.	Położnictwo	1
44.	Politologia	28
45.	Praca socjalna	1
46.	Prawo	7
47.	Psychologia	7
48.	Ratownictwo medyczne	2
49.	Rolnictwo	1
50.	Socjologia	11
51.	Stosunki międzynarodowe	17

52.	Sztuka	1
53.	Technologia żywności	1
54.	Technologia chemiczna	3
55.	Teologia	1
56.	Turystyka i rekreacja	9
57.	Włókiennictwo	3
58.	Wychowanie fizyczne	4
59.	Zarządzanie i marketing	81
60.	Zarządzanie administracją publiczną	1
61.	Zarządzanie finansami	1
62.	Zarządzanie i inżynieria produkcji	6
63.	Zdrowie publiczne	5
	Razem	**408**

Z przedstawionych w tabeli danych wynika, że najliczniejszą grupę bezrobotnych absolwentów szkół wyższych stanowią osoby, które ukończyły kierunek zarządzanie i marketing. Drugą co do wielkości grupą absolwentów są pedagodzy, następnie absolwenci politologii oraz filologii obcojęzycznej. Liczby te są odzwierciedleniem dającej się zauważyć tendencji wyboru modnych kierunków kształcenia. Dotyczy to zwłaszcza zarządzania i marketingu. Trudności w znalezieniu zatrudnienia napotykają też absolwenci pedagogiki. Są one wynikiem ograniczania zatrudnienia w sferze edukacji, spowodowanej głównie niżem demograficznym. Z kolei problemy w znalezieniu pracy w grupie osób kończących politologię są związane ze specyfiką rynku pracy w powiecie oświęcimskim. Osoby kończące ten kierunek mają większe szanse na zatrudnienie w większych aglomeracjach, a to wiąże się z koniecznością zmiany miejsca zamieszkania. Wśród absolwentów filologii obcojęzycznej są osoby, które ukończyły filologię rosyjską, niemiecką, angielską i inne, ale największy problem w znalezieniu zatrudnienia mają absolwenci filologii rosyjskiej. Tak duża ilość osób bezrobotnych wśród absolwentów filologii jest wynikiem uruchomienia takiego kierunku w szkole wyższej na terenie naszego powiatu.

W tabeli nr 7 przedstawiono zestawienie najliczniejszych grup zawodowych absolwentów z ilością ofert zgłoszonych do urzędu w 2010r.

Tabela nr 7. **Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych w zestawieniu ze zgłoszonymi ofertami pracy w 2010r.**

Lp.	Nazwa zawodu	Absolwenci 2009/2010	Liczba zgłoszonych ofert pracy w 2010r.
1.	Mechanicy pojazdów samochodowych	88	23
2.	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	108	0
3.	Technicy administracji , ekonomii	104	191
4.	Technicy informatycy	112	10
5.	Sprzedawcy, technicy handlowcy	72	274
6.	Technik ochrony fizycznej osób i mienia	26	11
7.	Kucharz, kucharz małej gastronomii	80	24

Prawidłowa analiza kierunków kształcenia w stosunku do ilości zgłaszanych ofert pracy zmusza do zwrócenia uwagi na wymagania pracodawców. Tylko w niewielkim stopniu zgłaszane

oferty pracy mogłyby być adresowane do absolwentów szkół. Najczęściej pracodawcy wymagają dodatkowych umiejętności, kwalifikacji bądź praktyki, czy doświadczenia zawodowego. W przypadku zawodów, w których zgłaszana jest duża liczba wolnych miejsc pracy są to zazwyczaj refundowane formy aktywizacji zawodowej – głównie staże (np. administracja). Napływ ofert pracy w zawodzie sprzedawcy wynika z obserwowanej rotacji na stanowiskach - to samo wolne stanowisko pracy zgłaszane jest kilka razy do roku. Jest to również wynik otwarcia w 2010 roku kilku supermarketów.

Porównując wykaz zawodów nadwyżkowych w 2010 roku oraz aktualne kierunki kształcenia daje się zauważyć, że pojawiają się kierunki, które są ujęte w grupie zawodów nadwyżkowych. Są to:
- kucharz, kucharz małej gastronomii,
- technik administracji, ekonomista,
- technik informatyk,
- mechanik samochodowy,
- piekarz,
- technik elektryk.

Tabela nr 8. **Zawody wraz z liczbą absolwentów roku 2010 i planowaną na 2011r.**

Lp.	Kierunek	Absolwenci 2009/2010	Absolwenci 2010/2011
1.	Kucharz, kucharz małej gastronomii	80	86
2.	Mechanik samochodowy, technik pojazdów samochodowych	88	109
3.	Piekarz	12	14
4.	Technik administracji, ekonomii	104	111
5.	Technik elektryk, elektryk	22	2
6.	Technik informatyk	112	121

Wśród kierunków kształcenia zawodowego w powiecie oświęcimskim 4 to zawody deficytowe:
- operator obrabiarek skrawających,
- rzeźnik – wędliniarz,
- technik logistyk,
- technik ochrony fizycznej osób i mienia.

Tabela nr 9. **Absolwenci zawodów deficytowych**

Lp.	Kierunek	Absolwenci 2009/2010	Absolwenci 2010/2011
1.	Operator obrabiarek skrawających	54	39
2.	Rzeźnik – wędliniarz	2	1
3.	Technik logistyk	41	36
4.	Technik ochrony fizycznej osób i mienia	26	32

Porównując dane dotyczące absolwentów z danymi dotyczącymi ofert pracy oraz zawodów nadwyżkowych i deficytowych można zauważyć, iż istnieje bezpośrednie przełożenie między profilem wykształcenia, a szansami na zatrudnienie. Wielu z młodych ludzi nie mogło liczyć na propozycje zatrudnienia, z uwagi na zbyt duży *wskaźnik nadwyżki zawodu.* Absolwenci najbardziej licznych kierunków kształcenia mogli mieć duże problemy ze znalezieniem zatrudnienia zgodnego z kwalifikacjami. Analizując kierunki kształcenia w oparciu o Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych należy jednak pamiętać, że opiera się on na danych statystycznych, które obejmują również oferty pracy subsydiowanej. Często duża ilość ofert pracy w danym

zawodzie wiąże się tylko z miejscami pracy refundowanymi przez urząd.

Osoby wkraczające na rynek pracy posiadają coraz większą świadomość dotyczącą rynku pracy, oczekiwań pracodawców i sposobów poszukiwania zatrudnienia, stąd może decyzje o kontynuacji nauki i dalszym podnoszenia swoich kwalifikacji. Jednocześnie dla prawidłowego obrazu zapotrzebowania na konkretne zawody wskazane byłoby wykonywanie badań sondażowych w zakładach pracy. Lokalny rynek pracy od kilku lat częściej poszukuje pracowników w zawodach wymagających praktycznych umiejętności. Pracodawcy wymagają jednak dodatkowych uprawnień, których nie posiadają uczniowie kończący szkoły zawodowe. Z drugiej zaś strony osoby młode, które są przedmiotem tej analizy elastycznie podchodzą do problemu zatrudnienia. Problemem nadal pozostaje jednak podejmowanie pracy w zawodzie zgodnym z wykształceniem. Osoby słabiej wykształcone wykazują większą elastyczność podejmowania pracy w innym zawodzie, w stosunku do absolwentów uczelni wyższych. Dlatego wielu z nich niejednokrotnie gorzej radzi sobie z problemem zatrudnienia na stanowiskach nie odpowiadających ich kwalifikacjom.

Opracowali:
M.Chmielowska
T.Fyderek
W.Hadło
M.Kopeć

Otrzymują:
1 x Starosta Oświęcimski
1 x WUP w Krakowie
1 x a/a